

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.I.544/2016/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Vaskuti András, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2016. szeptember 20.
Az ügy tárgya: emberkereskedelem büntette
Terhelt: a III. rendű terhelt III. rendű terhelt
Elsőfok: Debreceni Törvényszék, 52.B.402/2013/79. számú
ítélet, 2014. november 6., tárgyalás
Másodfok: Debreceni Ítéltábla Bf.II.152/2015/125.
számú ítélet, 2015. december 2., tárgyalás
Az indítvány előterjesztője: III. rendű terhelt és védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 52.B.402/2013/79. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.III.152/2015/125. számú ítéletét III. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja,

a III. rendű terhelt cselekményét kerítés büntettének minősíti [Btk. 200. § (1) bekezdés],

a szabadságvesztés büntetést 3 (három) évre enyhíti azzal, hogy azt börtönben kell végrehajtani, a közügyektől eltiltást ugyancsak 3 (három) évre mérsékeli.

Egyebekben a megtámadott határozatokat a III. rendű terhelthez vonatkozó részben hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 5000 (ötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A III. rendű terheltet a Debreceni Törvényszék a 2014. november 6. napján kihirdetett 52.B.402/2013/79. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntetében [Btk. 192. § (3) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], ezért öt nyolc év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és nyolc év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés legalább kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; vonatkozásában a Püspökladányi Városi Bíróság 5.B.140/2009/5. számú, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Bf.232/2010/5. számú ítéletével kiszabott tizenegy hónap - végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetés végrehajtását elrendelte.
- [2] A védelmi fellebbezések alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a 2015. december 2-án kihirdetett Bf.II.152/2015/125. számú ítéletével a Debreceni Törvényszék elsőfokú határozatát megváltoztatta, megállapította, hogy a III. rendű terhelt esetében a bűncselekmény helyes minősítése társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntette [Btk. 192. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztést öt évre enyhítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

- [3] A jogerős határozatok ellen a III. rendű terhelt és védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjára és 375. § (1) bekezdésére hivatkozva, az alábbi indokok alapján:
- [4] - Álláspontjuk szerint az eljáró bíróságok törvénysértő módon, a törvényes figyelmeztetések nélkül szerezték be és tették a bizonyítás anyagává a sértett tanúvallomását, nem vették figyelembe, hogy esetében kizárólag a törvényes képviselő (gondnok) előzetes hozzájárulásával és jelenlétében hallgatható ki tanúként. Sérelmezték e körben az ezzel kapcsolatos „bírói szokás” -ra hivatkozást.
- [5] - Álláspontjuk szerint az irányadó tényállás alapján az eljáró bíróságok törvénysértően minősítették a III. rendű terhelt cselekményét; a személyi szabadság megsértésének büntette a tényállás alapján nem állapítható meg, mert arra nem vettek fel bizonyítást és a terhelt felelőssége kizárólag abban állapítható

meg, hogy a sértettet a saját elhatározásának megfelelően prostitúciós munkához segítette.

- [6] - A felülvizsgálati indítvány arra is hivatkozik, hogy a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezéseket; az elkövetéskor hatályos törvény szerint a bíróság álláspontja szerint sem valósult meg az emberkereskedelem büntette, csak a személyi szabadság megsértésének büntette és ezzel halmazatban a kerítés büntette. A személyi szabadság megsértése a tényállás szerint nem állapítható meg, a szállítás és az elszállásolás a régi Btk. szerint nem volt bűncselekmény, ezért a másodfokú bíróság olyan bűncselekmény elkövetésében mondta ki a terheltet bűnösnek, amely már csak az új Btk. szerint büntetendő.
- [7] Mindezek alapján a III. rendű terhelt a megtámadott határozatok megváltoztatását és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát, a védő pedig a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [8] A Legfőbb Ügyészség a BF.684/2016/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok törvényességének vitatása lényegében a bizonyítékok mikénti értékelését, az eljáró bíróságok mérlegelési tevékenységét, ezen keresztül pedig a határozatok megalapozottságát támadja, amely a felülvizsgálati eljárásban nem vehető figyelembe.
- [9] Alaptalannak tartotta a bűncselekmény törvénysértő minősítésére és a törvénysértő büntetés kiszabására vonatkozó hivatkozást. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen és törvényesen fejtette ki, hogy a III. rendű terhelt esetében miért az új Btk.-t kell alkalmazni, ennek alapján a cselekményt törvényesnek minősítette és a kiszabott büntetés sem sért anyagi jogszabályt.
- [10] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a terhelt és a védő által benyújtott felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

III.

- [11] A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - az indítványban meghatározott okok alapján bírálta felül. Emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésére figyelemmel az indítványban nem hivatkozott, a 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szabálysértéseket is.
- [12] A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben azonban - a bűncselekmény törvénysértő minősítését és a kiszabott büntetést támadó részében - az alábbiak szerint alapos.
- [13] A védő felülvizsgálati indítványa hivatkozott a Be. 375. § (1) bekezdése szerinti, ún. relatív eljárási szabálysértésre, valamint a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) és b) pontjában meghatározott abszolút eljárási szabálysértésekre, anélkül azonban, hogy ténylegesen kifejtette volna: milyen eljárási szabálysértést és milyen okok alapján lát megvalósultnak. Ezért a Kúria ebben a

körben csupán annak megállapítására szorítkozik, hogy sem a 373. § (1) bekezdés III. a) és b) pontja szerinti, sem más olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amelyet a 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból észlelni köteles.

- [14] A terhelt által hivatkozott azon eljárási szabálysértés, miszerint a sértett tanúvallomását törvénysértően szerezték be és használták fel az eljárás bíróságok, az alábbiak miatt a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható:
- [15] Az indítvány e része nem a Be. 416. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontja szerinti felülvizsgálati okot, a büntetőjog más szabályának megsértését állítja, hanem a Be. 78. § (4) bekezdésébe írt bizonyítási tilalom figyelmen kívül hagyását támadja. A Be. e rendelkezése olyan büntetőeljárási szabály, amelynek megsértése a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt felülvizsgálati okok között nem szerepel, ezért az, még az eljárási szabálysértés tényleges megtörténte esetén sem támadható felülvizsgálattal.
- [16] Alaposnak bizonyult azonban a felülvizsgálati indítványnak a bűncselekmény törvénysértő minősítését támadó része a következők miatt.
- [17] A Debreceni Törvényszék a III. rendű terhelt cselekvőségére a következő történeti tényállást állapította meg (elsőfokú ítélet 8. oldal, c) pont, első bekezdés):
- [18] „sértettet 2011. november 22. napján a III. rendű terhelt - az ügy jelen felülvizsgálati eljárással nem érintett - a II. és az V. rendű terheltekkel együtt a III. rendű terhelt gépkocsijával nyugatra szállították. Az úton a gépkocsiban az ügy II. rendű terheltje a sértettet a fején és a felsőtestén többször megütötte azért, hogy akarátának engedelmeskedjen. A nyugati fővárosban a sértettnek 10 napig egy éjszakai szórakozóhelyen prostitúciós tevékenységet kellett folytatnia, amelynek során pénzért férfiakat erotikus masszázsban részesítve nemi vágyukat kézzel elégítette ki, illetve egy vendéggel közösült is.”
- [19] A Debreceni Ítéltábla a másodfokú felülbírálat során a tényállást a III. rendű terhelt tekintetében nem érintette, ítélezése alapjául az elsőfokú ítélet e tényállási részét fogadta el. Ezt erősíti meg a másodfokú ítélet 11. oldalának utolsó bekezdése, melyben a Debreceni Ítéltábla ekként foglalta össze a III. rendű terhelt cselekményét: „Az első fokon megállapított tényállás szerint a III. rendű terhelt nem vett részt a sértett adásvételében. E terhelt cselekménye az volt, hogy 2011. november 22-én a személygépkocsijával a II. rendű és az V. rendű terheltekkel együtt egy nyugati ország fővárosába szállította a sértettet. Az úton a gépkocsiban a II. rendű terhelt bántalmazta a sértettet azért, hogy az akarátának engedelmeskedjen. A nyugati ország fővárosában a III. rendű terhelt a sértettet a ... nevű szórakozóhelyre vitte, ahol prostitúciós tevékenységet kellett folytatnia. Lényegében a III. rendű terhelt a sértettet a nyugati ország fővárosába szállította és ott elszállásolta, kizsákmányolás céljából.”

- [20] A Debreceni Ítéltábla ezen összegzése a III. rendű terhelt cselekményét illetően azonban nem a tényállás része, a bekezdésben idézett utolsó két mondat sem az elsőfokú ítélet a III. rendű terheltet érintő tényállásában, sem pedig a másodfokú ítélet tényállást kiegészítő részében nem szerepel. Ténylegesen tehát nem állapítható meg a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás alapján sem az, hogy **a III. rendű terhelt** részt vett a sértett személyi szabadságának megfosztásában vagy fenntartásában; sem az, hogy részt vett a sértett eladásában, megvásárlásában, átadásában, átvételében, elcserélésében, sem az, hogy tudott volna arról, hogy a sértett emberkereskedelem áldozata lett, és ennek tudatában szállította vagy szállásolta volna el, és az sem, hogy a sértettel szemben bármilyen erőszakot alkalmazott volna.
- [21] Lényegében tehát **a III. rendű terheltnek** az irányadó tényállásban rögzített magatartása kizárólag azt tartalmazza, hogy **a sértettet** két terhelt-társával **egy nyugati ország fővárosába** szállította, ahol a sértett prostitúciós tevékenységet folytatott.
- [22] A terhelt e cselekménye pedig sem az 1978. évi IV. törvény 175/B. §-a szerinti emberkereskedelem, sem pedig a hatályos Btk. 192. § (2) bekezdése szerinti emberkereskedelem büntettének megállapítására nem alkalmas.
- [23] Ezért a III. rendű terheltre vonatkozó történeti tényállás alapján az eljáró bíróságok tévesen minősítették a terhelt cselekményét a Btk. 192. § (2) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés b) pontja szerinti emberkereskedelem büntettének. A leírt tényállás alapján a terhelt cselekménye kerítés büntette alapesetének minősül [1978. évi IV. törvény 207. § (1) bekezdés, illetve a Btk. 200. § (1) bekezdés]. A kerítés büntettének alapesete mindkét törvény szerint három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény.
- [24] A Kúria 4/2013. (X. 14.) BK véleménye szerint határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a Btk. 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására. Figyelemmel ezért arra, hogy a Btk. feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezése az enyhébb elbírálás címén a terheltre nézve kedvezőbb, mint az 1978. évi IV. törvény ilyen rendelkezései, a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdése alapján a törvénynek megfelelő határozat meghozatala során a cselekmény minősítésekor az elbíráláskor hatályos Btk. 200. § (1) bekezdésébe ütköző kerítés büntettének minősítette **a III. rendű terheltnek** a felülvizsgált ítéletek őt érintő tényállása szerinti cselekményét.
- [25] Figyelemmel arra, hogy a terhelt cselekményének átminősítése folytán a jogerős ítélettel kiszabott öt év szabadságvesztés törvénysértővé vált, a Kúria a cselekmény minősítésének megváltoztatása mellett enyhítette a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát, és ehhez igazodóan a közügyektől

eltiltás tartamát is.

- [26] A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 429. § (1) bekezdésének második mondatán alapszik.

IV.

- [27] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. szeptember 20.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző